

JASS

Journal of Aviation and Space Studies
Havacılık ve Uzay Çalışmaları Dergisi

An Academic Journal (Akademik Dergi)

**Journal
of
Aviation and Space Studies
(J. Aviat. Space Stud.)
JASS**

(Havacılık ve Uzay Çalışmaları Dergisi)

E-ISSN: 2757-7317

<https://dergipark.org.tr/en/pub/jass>

Year/Yıl: 2026, Volume/Cilt: 6, Issue/Sayı: 2

August (Ağustos) 2026

Journal of Aviation and Space Studies

(Havacılık ve Uzay Çalışmaları Dergisi)

Publisher (Yayımcı)	University of Turkish Aeronautical Association (Türk Hava Kurumu Üniversitesi)
Owner on behalf of the University (Üniversite adına İmtiyaz Sahibi)	Prof. Dr. Rahmi Er
Scientific Publication Coordinator (Bilimsel Yayın Koordinatörü)	Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Ali Uğur Sazaklıoğlu
Editor-in-Chief (Başeditör)	Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Ali Uğur Sazaklıoğlu
General information (Genel bilgiler)	International, interdisciplinary, open access, electronical, peer-reviewed, periodical, biannually (Uluslararası, disiplinlerarası, açık erişimli, elektronik, hakemli, periyodik, yılda iki sayı)
E-ISSN	2757-7317
Journal abbreviation (Dergi adı kısaltması)	J. Aviat. Space Stud.
Web address (İnternet adresi)	https://dergipark.org.tr/en/pub/jass
E-mail address (E-posta adresi)	jass@thk.edu.tr
Correspondence address (İletişim adresi)	Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörlüğü, Bahçekapı Mahallesi, Okul Sokak, No: 11, 06790, Etimesgut, Ankara, Türkiye

Journal of Aviation and Space Studies (Havacılık ve Uzay Çalışmaları Dergisi)

EDITORIAL BOARD (EDİTÖR KURULU)

Editor-in-Chief (Başeditör)

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Ali Uğur Sazaklıoğlu – UTAA (THKÜ), Türkiye

Editorial Advisory Board (Yayın Kurulu)

Prof. Dr. Çetin Şentürk – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Mehmet Halûk Aksel – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Uğur Murat Leloğlu – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Yaşar Köse – UTAA (THKÜ), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Aliye Atay – UTAA (THKÜ), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Hicran Kasa – UTAA (THKÜ), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Ali Uğur Sazaklıoğlu – UTAA (THKÜ), Türkiye

Section Editors (Alan Editörleri)

Prof. Dr. Aysun Kanbur – Kastamonu University (Kastamonu Üniversitesi), Türkiye

Prof. Dr. Çetin Şentürk – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Gülbeniz Akduman – Fatih Sultan Mehmet Vakıf University (FSMVÜ), Türkiye

Prof. Dr. İsmail Gültepe – Ontario Technical University, Canada (Ontario Teknik Üniversitesi, Kanada)

Prof. Dr. Kürşad Melih Güleren – Eskisehir Osmangazi University (EOGÜ), Türkiye

Prof. Dr. Marcel Ilie – Georgia Southern University, USA (Georgia Southern Üniversitesi, ABD)

Prof. Dr. Mehmet Halûk Aksel – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Melahat Bilge Demirköz – Middle East Technical University (ODTÜ), Türkiye

Prof. Dr. Melih Kuşhan – Eskisehir Osmangazi University (EOGÜ), Türkiye

Prof. Dr. Tahsin Çağrı Şişman – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Tuğrul Oktay – Erciyes University (ERÜ), Türkiye

Prof. Dr. Ufuk Sakarya – Yıldız Technical University (YTÜ), Türkiye

Prof. Dr. Uğur Murat Leloğlu – UTAA (THKÜ), Türkiye

Prof. Dr. Volkan Bakış – Akdeniz University (Akdeniz Üniversitesi), Türkiye

Prof. Dr. Yaşar Köse – UTAA (THKÜ), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Aliye Atay – UTAA (THKÜ), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Ayşegül ÖZBEBEK TUNÇ – İstanbul University (İstanbul Üniversitesi), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Kasım Kiracı – İskenderun Technical University (İSTE), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Nisa Ekşili – Akdeniz University (Akdeniz Üniversitesi), Türkiye

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Nurul Zuhairah Mahmud Zuhudi – Universiti Kuala Lumpur, Malaysia (Kuala Lumpur Üniversitesi, Malezya)

Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Reza Aghazadeh – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Semih Soran – Özyeğin University (Özyeğin Üniversitesi), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Banu Sarıbay – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Didem Göçmen – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Meriç Hatice Gökdalay – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Tolga Ülkü – IU International University of Applied Sciences, Germany (IU Uluslararası Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Almanya)

LAYOUT EDITORS (REDAKTÖR VE MİZANPAJ EDITÖRLERİ)

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Mert Akın – UTAA (THKÜ), Türkiye
Lect. (Öğr. Gör.) Dr. Çağrı Kaygısız – UTAA (THKÜ), Türkiye
Lect. (Öğr. Gör.) Suna Karakaş Şakar – UTAA (THKÜ), Türkiye
Rsc. Assist. (Arş. Gör.) Hikmet Kübra Bayram – UTAA (THKÜ), Türkiye

ISSUE EDITORS (SAYI EDITÖRLERİ)

Prof. Dr. Gülbeniz Akduman – Fatih Sultan Mehmet Vakıf University (FSMVÜ), Türkiye
Prof. Dr. Tahsin Çağrı Şişman – UTAA (THKÜ), Türkiye
Prof. Dr. Uğur Murat Leloğlu – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Aliye Atay – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Kasım Kiracı – İskenderun Technical University (İSTE), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Semih Soran – Özyeğin University (Özyeğin Üniversitesi), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Ali Uğur Sazaklıoğlu – UTAA (THKÜ), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Meriç Hatice Gökdalay – UTAA (THKÜ), Türkiye

ISSUE REVIEWERS (SAYI HAKEMLERİ)

Prof. Dr. Kenan Oğuzhan Oruç – Süleyman Demirel University (SDÜ), Türkiye
Prof. Dr. Rukiye Doğan – Ankara University (Ankara Üniversitesi), Türkiye
Prof. Dr. Yılmaz Kılıçaslan – Anadolu University (Anadolu Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Gökhan Tanrıverdi – Erzincan Binali Yıldırım University (EBYÜ), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) İlker Kılıççioğlu – Düzce University (Düzce Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Mehmet Onur Balkan – Özyeğin University (Özyeğin Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Mehmet Yaşar – Kastamonu University (Kastamonu Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Neşe Acar – Nevşehir Hacı Bektaş Veli University (NHBVÜ), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Nihan Kabadayı – İstanbul University (İstanbul Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Serkan Kaya – Harran University (Harran Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Seval Aksoy Kürü – Marmara University (Marmara Üniversitesi), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Tamer Saraçyakupoğlu – Turkish Aerospace Industries Inc. (TUSAŞ A.Ş.), Türkiye
Assoc. Prof. Dr. (Doç. Dr.) Veysi Asker – Dicle University (Dicle Üniversitesi), Türkiye
Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Bahadır Ayar – Marmara University (Marmara Üniversitesi), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Derya Semiz Çelik – Marmara University (Marmara Üniversitesi), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Didem Göçmen – UTAA (THKÜ), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Ece Yurdusevimli – Eskişehir Technical University (ETÜ), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Fatih Karaman – İstanbul Medipol University (İstanbul Medipol Üniversitesi), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Gülnaz Karahan – Fatih Sultan Mehmet Vakıf University (FSMVÜ), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Hakan Rodoplu – Kocaeli University (Kocaeli Üniversitesi), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Hüseyin Korkmaz – İstanbul University (İstanbul Üniversitesi), Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Mehmet Taha Yıldız – University of Health Sciences (SBÜ) Türkiye

Assist. Prof. Dr. (Dr. Öğr. Üyesi) Onur Canpolat – Sakarya Applied Sciences University (SUBÜ), Türkiye

Dr. Arif Tuncal – General Directorate of State Airports Authority (DHMI), Türkiye

Lect. Dr. (Öğr. Gör. Dr.) Aziz Mücahit Bakır – Fatih Sultan Mehmet Vakıf University (FSMVÜ), Türkiye

Dr. Erdoğan Kaygan – Lentatek Inc. (Lentatek A.Ş.), Türkiye

Dr. Koray Köçken – Bahçeşehir Atatürk Anatolian High School (Bahçeşehir Atatürk Anadolu Lisesi), Türkiye

Lect. Dr. (Öğr. Gör. Dr.) Seda Çeken – İstanbul University (İstanbul Üniversitesi), Türkiye

(# of Reviewers from other Institutions)/(Total # of Reviewers)=34/35≈97%

(Diğer Kurumlardan olan Hakemlerin Sayısı)/(Toplam Hakem Sayısı)=34/35≈%97

Note that some reviewers preferred to remain anonymous. (Bazı hakemler anonim kalmayı tercih etmiştir.)

Journal of Aviation and Space Studies (Havacılık ve Uzay Çalışmaları Dergisi)

AIMS & SCOPE

Journal of Aviation and Space Studies is an international, open access, electronic, peer-reviewed, nonprofit, interdisciplinary journal that embraces the highest standards in terms of publication ethics, published by [University of Turkish Aeronautical Association](#), the university of Turkish Aeronautical Association that has an important role and activity in the national and international platforms about Aviation. The main aim of the journal is to increase the exchange of knowledge and to have a contribution in the development of the scientific background in the field of aviation and aerospace by publishing the studies in the regarding interdisciplinary research fields.

In this manner, the aviation and/or aerospace oriented studies in engineering sciences, natural sciences and social sciences are in the scope of the journal. The research areas in the scope of the journal are including but not limited to:

- Aviation and Space History
- Aviation and Space Economics
- Aviation and Space Management
- International Relations in Aviation and Space
- Security Studies in Aviation and Space
- Law in Aviation and Space
- Space Policy
- Software Engineering in Aviation and Space
- Orbital Mechanics and Space Environment
- Attitude Determination and Control
- Spacecrafts and Payloads
- Propulsion Systems and Plasma
- Aviation and Space Engineering (General)

The journal accepts the original research articles and review articles written in Turkish or English.

AMAÇ & KAPSAM

Havacılık ve Uzay Çalışmaları Dergisi ulusal ve uluslararası platformlarda Havacılık için önemli bir rolü ve etkinliği bulunan Türk Hava Kurumu'nun üniversitesi olan [Türk Hava Kurumu Üniversitesi](#)'nin yayımcısı olduğu uluslararası, açık erişimli, elektronik, hakemli, yayın etiği için en yüksek standartları benimseyen ve kâr amacı olmayan disiplinlerarası bir dergidir. Derginin temel amacı, havacılık ve uzay bilimleri ile ilgili disiplinlerarası çalışmaları konunun ilgililerine ulaştırarak bu alanlardaki bilgi paylaşımını artırmak ve bilimsel altyapının gelişmesine katkıda bulunmaktır.

Bu bağlamda; mühendislik bilimlerinin, temel bilimlerin ve sosyal bilimlerin havacılık ve uzay bilimleri odaklı çalışmaları derginin kapsamında yer almaktadır. Derginin kapsamına giren araştırma alanları, aşağıdakilerle sınırlı olmaksızın, şunlardır:

- Havacılık ve Uzay Tarihi
- Havacılık ve Uzay Ekonomisi
- Havacılık ve Uzay İşletmeciliği
- Havacılık ve Uzay Çalışmalarında Uluslararası İlişkiler
- Havacılık ve Uzay Alanındaki Güvenlik Çalışmaları
- Havacılık ve Uzay Hukuku
- Uzay Politikası
- Havacılık ve Uzay Alanında Yazılım
- Yörünge Mekaniği ve Uzay Ortamı
- Yönelim Belirleme ve Kontrol
- Uzay Araçları ve Görev Yükleri
- İtki Sistemleri ve Plazma
- Havacılık ve Uzay Mühendisliği (Genel)

Dergiye Türkçe ya da İngilizce yazılmış özgün araştırma makaleleri ve derleme makaleler kabul edilmektedir.

ABSTRACTING & INDEXING (TARANMA & DİZİNLER)

The papers published in JASS are included in the following databases/resources (Dergide yayımlanan makaleler aşağıda verilen dizinlerde/kaynaklarda yer almaktadır):

- TR DİZİN
- Google Scholar
- Asos Index
- Crossref
- ROAD
- Journal Factor
- CiteFactor
- Academic Resource Index
- Index Copernicus International (ICI World of Journals)

MANUSCRIPT EVALUATION PROCESS

Manuscripts found suitable for the Journal are sent to Section Editors by the Editor-in-Chief to appoint the reviewers. The manuscripts undergo peer review process by two reviewers, however if it is necessary, a third reviewer may be included into the process. The peer review is handled as double-blind and whole process is established online through DergiPark. During the initial check, the manuscripts are inspected by the Turnitin software for plagiarism prevention.

MAKALE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Dergiye uygun bulunan makaleler hakem görevlendirilmesi için Başeditör tarafından Alan Editörlerine gönderilir. Makaleler iki hakemin yer aldığı değerlendirme sürecinden geçer, fakat gerekli olması durumunda üçüncü bir hakem sürece dahil edilebilir. Hakem süreci çift-kör olarak gerçekleştirilir ve tüm değerlendirme süreci DergiPark üzerinden çevrimiçi olarak yürütülür. İlk kontrol esnasında, makaleler intihal engellenmesi açısından Turnitin yazılımı vasıtasıyla incelenir.

PERMISSIONS

The papers published in the journal are licensed under [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](#). According to the regarding license, the materials of the papers may directly be used by the third parties in noncommercial purposes by giving appropriate credit, under the restriction that they distribute their contributions under the same license.

İZİNLER

Bu dergide yayımlanan makaleler [Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı](#) ile lisanslanmıştır. Söz konusu lisans kapsamında makalelerin içerikleri üçüncü partiler tarafından gayri ticari amaçlarla, katkılarını aynı lisans kapsamında dağıtmak şartıyla uygun bir şekilde referans vererek doğrudan kullanılabilir.

NOTICE

No responsibility is assumed by the Journal/Publisher from any use of any methods, instructions or ideas contained in the materials herein. Authors are responsible for the opinions stated in the papers in the Journal. The papers published in the Journal meet the research and publication ethics standards.

UYARI

Dergi/Yayıncı, Dergideki materyallerde yer alan herhangi bir yöntem, talimat veya fikrin kullanımından dolayı hiçbir sorumluluk kabul etmemektedir. Dergideki makalelerde belirtilen görüşlerden ilgili yazarlar sorumludur. Dergide yayımlanan makaleler araştırma ve yayın etiği standartlarını karşılamaktadır.

CONTENTS (İÇİNDEKİLER)

Research Paper (Araştırma Makalesi)

A strategic PESTEL-based analysis of renewable energy integration in airports109
Mert Akın

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Avrupa havayolu işletmelerinde ESG performansı ve operasyonel etkinlik: İki aşamalı VZA-Tobit analizi121
Murat Ahmet Doğan

Research Paper (Araştırma Makalesi)

FRMS’de anneliğe yer açmak mümkün mü? Bir risk faktörü olarak annelik yükü138
Cemile Erden

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Pilot öğrenciler açısından tükenmişlik ve karar verme158
Aysel Merve Kuş, Sezer Cihan Kesken

Research Paper (Araştırma Makalesi)

KBRN olaylarında İHA seçimine yönelik çok kriterli karar verme yaklaşımı173
Melike Özdemir, Arda Umut Uzunköprü, Zeynep Akbaş, Yusuf Bera Sanlı, Emel Güven, Tamer Eren

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Havacılık lojistiğinde kargo uçağı seçim kriterlerinin nedensel ve ilişkisel analizi186
Tahsin Altinkurt, Fahriye Merdivenci, Ramazan Erturgut

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Ticari havacılık kazalarında bölgesel farklılıklar ve uzun dönemli eğilimler: Uçuş hacmi kontrollü panel sayım veri analizi (2005–2025)208
Metin Uzun, Ertuğrul Karatay

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Operational efficiency and recovery patterns of Turkish airports: A dynamic DEA and Malmquist index analysis225
Ümit Kanmaz

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Havayolu sektöründe karbon açıklamalarının tematik yapısı: Küresel ölçekte bir içerik analizi247
Okan Garip

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Passenger acceptance of AI-controlled flight operations: Trust and risk perspectives265
Cemal Durmuşçelebi

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Exploratory longitudinal analysis of a PIN1-associated gene panel in PBMCs during orbital spaceflight281

Cihan Tastan, Zeynep Berfin Uzun, Ceren Yildirim, Beyza Aydın

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Uçak kumanda yüzeyi tahrik mekanizmaları için kavramsal bir dört-çubuk tabanlı düzlemsel mekanizmanın sentezi ve kinematik performans analizi292

Samet Yavuz

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Dynamic effects of tourism receipts and GDP on airline passenger traffic309

Mevlüt Üzülmöz

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Artificial intelligence and digital technologies in aviation: A bibliometric analysis of research trends and knowledge structures325

Engin Kanbur, Volkan Mazioglu

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Decision-making under operational pressure: A study on air cargo employees342

Mustafa Altıntaş, Levet Kaya, Mustafa Savaş

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Yeni kamu işletmeciliği yaklaşımının Türkiye’de havacılık yönetiminin dönüşümüne etkileri .359

Yusuf Uysal, Kübra Öztürk

Research Paper (Araştırma Makalesi)

Havacılık çalışanlarında aleksitimi düzeyinin doğuştan yenilikçilik eğilimi ve marka bağlılığı üzerindeki etkisi377

Mehmet Emin Keke